

Paeps alias Van Eijcken werd Van Eijken

Van Betekom via Poppel naar Beek

Met de achternaam 'Van Eijken' is niks mis maar 'Paeps alias Van Eijcken' is toch een ander verhaal. En zeker als we het over dezelfde familie hebben. De familie Van Eijken is geworteld in Hilvarenbeek. Onlangs is Luud van Eijken overleden, de supervrijwilliger die zorgde dat het kerkhof en omgeving er piekfijn uitzag en op de Clossenborch veel goed werk deed. Bij het opruimen van zijn huis aan de Doelenstraat kwam de familie oude foto's, trouwboekjes en andere papieren tegen. Dan leeft ook meteen de belangstelling voor de geschiedenis van de familie op.

In de familie was bekend dat zij in de negentiende eeuw vanuit het Belgische Betekom naar Hilvarenbeek was getrokken, maar over de periode daaraan voorafgaande was niets bekend. Daarom maar eens op zoek in Betekom en omgeving, waar meteen bleek dat Van Eijken afgeleid is van de 'Paeps alias Van Eijcken'. De naam komt al in zestiende eeuwse bronnen voor in de plaatsen Werchter, Tremelo, Betekom. Zij liggen ten noordwesten van Aarschot, niet al te ver van Scherpenheuvel.

Paeps alias van Eijcken is een zogeheten aliasnaam, die in de zestiende en zeventiende eeuw vaak voorkwamen. In 1608 woonde bijvoorbeeld aan de Beerten in Hilvarenbeek Laureys Cornelis van Roy alias Bijls. Aliasnamen kunnen verschillende vormen aannemen en meerdere 'oorzaken' hebben. Zo kon de naam bijvoorbeeld veranderen na huwelijk, na een verhuizing, omdat er een andere pastoor kwam die de naam anders in de kerkboeken schreef, etc. Soms is deze verandering blijvend, vaak echter ook tijdelijk van aard. In de achttiende eeuw verdwenen de meeste, sommige bleven zoals 'Vennegoor of Hesselink' of 'Jacobus meergenaamd Van de Zande'.

De achternaam Paeps alias Van Eijcken (er waren verschillende spellingsvarianten) heeft het lang volgehouden. In de negentiende eeuw werd de naam vereenvoudigd tot Van Eijken maar ook tot 'Paeps'. Een enkele tak heeft de naam gehouden. Het Belgische telefoonboek vermeldt in Ukkel en Gent nog Marc, Anne en Pierre Paeps alias van Eijcken.

Genealogen hebben orde geschapen in de kluwen van personen die in de zestiende en zeventiende eeuw in Werchter en omgeving deze naam droegen. De eerste voorvader (een Henricus) van wie we zeker zijn over de stamlijn van de Hilvarenbeekse familie Van Eijken is rond 1700 geboren in Werchter. De volgende generaties slaan we hier even over, omdat er weinig meer over bekend dan dat het landbouwers en dagloners waren en dat zij grote gezinnen kregen.

Het wordt weer interessant bij Lodewijck (Ludovicus) Paeps alias Van Eycken, geboren op dinsdag 9 december 1828 in Betekom, zoon van Willem Paeps alias Van Eycken en Barbara Cornelis. Hij was niet de eerste Ludovicus oftewel Luud in de familie en zeker niet de laatste. Hij trouwde als 'Van Eijcken' in 1853 in Betekom met Joanna Wuijts. Tussen 1856 en 1870

werden daar zes kinderen geboren. Kort daarna verhuisde het gezin naar Poppel waar nog twee kinderen het levenslicht zagen. Het boerengezin woonde op het adres A151. Een half jaar nadat zijn laatste zoon werd geboren kon Ludovicus opnieuw aangifte gaan doen, nu voor een buitenechtelijk kind van zijn negentienjarige dochter Philomena. Zij kreeg op 5-12-1875 een kind, genoemd Johannes Antonius van Eijcken. Door het huwelijk met Van Ostaden werd het kind gewettigd en kreeg de naam Van Ostaden. In 1880 overleed het jongetje.

Naar verluidt bouwde Ludovicus in 1873 mee aan het kasteeltje op landgoed Gorp dat eigendom was van de Brusselse baron Gustave de Zerezo de Tejada. Dat zou dan de reden kunnen zijn dat hij van de baron een boerderij op het landgoed kon pachten.

In het boek 'Hilvarenbeek en zijn kerkdorpen' staat een prachtige foto van het echtpaar gezeten voor de boerderij. In het bijschrift wordt vermeld dat de boerderij stond op de plek waar nu de megaboerderij van Van Puijenbroek staat. Dat valt niet te rijmen met de aanduiding 'Rovert' die ik onder meer vond in het testament en de afwikkeling van de boedel na het overlijden van het echtpaar. Jef van Gils komt tot dezelfde conclusie en geeft ook de juiste locatie aan. Het moet gaan om de boerderij die in 1929 is afgebrand en in datzelfde jaar is opgebouwd tot landbouwschuur. Zij staat tweehonderd meter ten noorden van de doorgaande (zand)weg naar Poppel. Achter de schuur ligt een groot grasveld waarop een paar keer per jaar gekampeerd wordt. De brand wordt vermeld in de Nieuwe Tilburgsche Courant van 23 mei 1929.

"Woensdag om 5 uur brak brand uit op het gehucht Rovert in de boswachterswoning. De vrouw was met de drie kleine kinderen alleen thuis en zoo kon er weinig of bijna niets gered worden, alleen een paar stoelen en tafels. Alles werd een prooi der vlammen, huis en meubilair".

De boswachter was Frans van Heerebeek. Jef: "Onlangs is een foto ontdekt van de afgebrande boerderij en zowel het huis als de omgeving lijken precies op de boerderij waarvoor het echtpaar Van Eijken-Wuijts zich heeft laten vereeuwigen. Het typische deurtje met rond bovenlicht is nog steeds aanwezig. Ook het aanbouwtje is nog goed herkenbaar als voormalig bakhuis."

Deze boerderij werd wel de Fruithoef genoemd. Na de brand ging de naam over op de boerderij op Rovert met het latere vakwerk in de voor- en zijgevel, die onlangs is gerestaureerd/verbouwd.

Na het overlijden van Johanna, de vrouw van Ludovicus, in 1901 werd bij de belasting opgave gedaan van het vermogen. Het echtpaar bezat 2375 gulden wat voor boeren die een kleine pachtboerderij hadden niet weinig was. Overigens werd in de aangifte de naam nog gespeld als Van Eijcken.

Een jaar later, op 1 december 1902 werd de 28-jarige zoon Jan Baptist van Eijken die in Weelde woonde betrapt op illegale jacht in Hilvarenbeek. Hij verzet zich hevig tegen arrestatie, wat behoorlijk strafverzwarend werkt. De officier van Justitie eiste 5 maanden omdat hij een rijksveldwachter flink had verwond. Het gerechtshof maakte er later zes maanden van. Na zijn vrijlating ging hij op Rovert wonen bij zijn vader.

Na het overlijden van hun vader in 1904 verkochten de kinderen de boedel van de boerderij inclusief de levende have. De veiling werd gedaan door de Beekse notaris,

grootgrondbezitter en charmeur Emile Huijsmans., die nota ben intussen eigenaar was geboren was deze en de andere boerderijen op Rovert.

De akte van de openbare veiling , die 575 gulden opbracht, geeft de prijzen van toen weer. Een greep uit de lange lijst:

Zwartbonte koe 100 gulden

Zwartbonte koe 140 gulden

Zwartbonte koe 80 gulden

Kalf 22 gulden

Hoogkar` 30,50 gulden

Laagkar 20,50 gulden

Paardentuig 14.00 gulden

Kruiwagen 8,50 gulden

Baktrog 5 gulden

Zes kippen 6,50 gulden

Kafmolen 4,25 gulden

Zes stoelen 5,50 gulden

Ledikant 2,50 gulden

Kachel 8 gulden

Roggestro 18 gulden

Haverstro 12 gulden

Hooi 20 gulden

Voor Hilvarenbeek is de in 1870 geboren zoon Sjef belangrijk, die de melkfabriek aan de Holstraat bestierde. Jan Naaijken noemt hem in Dés Biks. "De afgeroomde melk, de zwiers, werd als varkensvoer gebruikt. Karnemelk, de molk, werd vaak als mólkepap gegeten, met krenten of gedroogde pruimen. Sommigen vonden dat een lekkernij. Molk was niet altijd verkrijgbaar. Dat ondervonden de vrouwen die met hun stupke (kannetje) een uur lang geduldig hadden staan wachten voor het kelderraam van het allereerste piepkleine melkfabriekje in de Holstraat - de schoorsteen staat er nog. Na dat duldzame uur opende Van Eijken met een zwierig gebaar het kelderraam, riep met forse stem: "Gin molk vandaag" en gooide het raam met evenveel zwier weer dicht."

Sjef en zijn vrouw Clasina De Bruijn kregen tien kinderen, die allen nog de Belgische nationaliteit hadden. Het is mij niet duidelijk geworden of zij zich later allen hebben laten naturaliseren. Ik heb er in de archieven drie gevonden: In 1954 Mina van Spreeuwel, de weduwe van Toon van Eijken, die boerde op de Kievit in De Utrecht, in 1967 de non Maria Johanna van Eijken en als derde Ludovicus (de vader van onder anderen de pas overleden Luud) in 1949, onder meer om te voorkomen dat zijn zonen in Belgische krijgsmacht moesten. Naturalisatie gebeurt bij afzonderlijke wet, waarin het voor meerdere personen wordt geregeld. Bij Ludovicus staat deze toelichting. “ De in artikel 1, onder 3°, genoemde verzoeker bezit de Belgische nationaliteit. Hij is te Hilvarenbeek geboren uit een vader van Belgische en een moeder van Nederlandse herkomst en woont sedert zijn geboorte zonder onderbreking hier te lande. Verzoeker, die met een Nederlandse vrouw gehuwd is, gevoelt zich Nederlander. Als magazijnmeester op een textielfabriek verdient hij het brood voor zich en zijn gezin.”

De zonen en dochters van Sjef van Eijken kregen in Hilvarenbeek veel nakomelingen die onder meer de namen Roberts, Dikmans, Bekkers en Legius dragen. De van oorsprong Belgische familie is perfect geïntegreerd.

1.

Henricus Paeps alias Van Eijcken. Hij is begraven op vrijdag 18 april 1760 in Werchter. Henricus kreeg een relatie met **Maria Wagemans**, geboren omstreeks 1715 in Herent. Zij is begraven op maandag 13 november 1769 in Werchter. Het echtpaar kreeg vijf kinderen, die allen in Werchter zijn geboren.

Zoon van hen:

2.

Cornelius Paeps alias Van Eijcken, geboren op zondag 27 februari 1746 in Werchter. Cornelius is overleden op dinsdag 28 april 1795 in Baal, 49 jaar oud. Cornelius kreeg een relatie met dagloner **Anna Maria Pellegrims**, geboren op zondag 28 november 1745 in Werchter. Anna Maria is overleden op donderdag 2 augustus 1810 in Baal, 64 jaar oud. Het echtpaar kreeg zes kinderen, geboren in Werchter, Baal en Tremelo.

Zoon van hen:

3.

Guilielmus Paeps alias Van Eycken, geboren op donderdag 9 november 1780 in Werchter. Guilielmus is overleden in 1853 te Betekom, 72 jaar oud. In aktes wordt hij handwerker, dagloner en landbouwer genoemd. Guilielmus trouwde, 24 jaar oud, op dinsdag 5 november 1805 in Betekom met **Barbara Cornelis**, 19 jaar oud, geboren op maandag 31 juli 1786 in Betekom. Barbara is overleden in 1859, 72 jaar oud. Het echtpaar kreeg acht kinderen die deels in Werchter deels in Betekom werden geboren.

Zoon van hen:

4.

Lodewijck Paeps alias Van Eycken, geboren op dinsdag 9 december 1828 in Betekom. Lodewijck is overleden op donderdag 3 maart 1904 in Hilvarenbeek, 75 jaar oud. Lodewijck trouwde, 24 jaar oud, op donderdag 23 juni 1853 in Betekom met **Joanna Wuijts**, 20 jaar oud, geboren op zondag 12 augustus 1832 in Betekom. Joanna is overleden op dinsdag 12 maart 1901 in Hilvarenbeek, 68 jaar oud.

4.1

Joannes Baptist van Eijken, geboren op 19 maart 1864 in Betekom. Woont in 1902 een paar maanden in Hilvarenbeek, in het ouderlijk huis op Rovert. Daarna terug naar Weelde.

4.2 Philomena van Eijken, geboren op zondag 12 oktober 1856 in Betekom. Philomena is overleden op donderdag 5 mei 1927 in Goirle, 70 jaar oud. Philomena trouwde, 22 jaar oud, op maandag 28 april 1879 in Poppel met **Woutherus van Ostaden**. Het echtpaar krijgt tussen 1880 en 1902 elf kinderen, waaronder natuurlijk ook een Ludovicus. Philomena krijgt op 5-12-1875 een kind, genoemd Johannes Antonius van Eijken. Door het huwelijk met Van Ostaden wordt het kind gewettigd en krijgt het de naam Van Ostaden. In 1880 overlijdt het kind.

4.3 Maria van Eijken, geboren op vrijdag 27 juli 1860 in Betekom. Maria trouwde, 24 jaar oud, op maandag 27 april 1885 in Poppel met **Adrianus van Beurden**. Hun zeven kinderen worden geboren in Poppel aan de Hondseind (zijweg van de weg naar Baarle). Dochter Joanna trouwt in Hilvarenbeek eerst met Jan van Puijenbroek en later met Jan de Wit.

4.4 Angelica van Eijken, geboren op dinsdag 3 oktober 1865 in Betekom. Angelica kreeg een relatie met **Johannes van Dal**, geboren op vrijdag 16 april 1869 in Goirle. Johannes is overleden op vrijdag 24 mei 1963 in Goirle, 94 jaar oud. Hun vier kinderen worden geboren in Goirle.

4.5 Ludovicus van Eijken, geboren op donderdag 27 september 1866 in Betekom. Ludovicus trouwde, 29 jaar oud, op donderdag 23 april 1896 in Poppel met **Anna Catharina van Laarhoven**. Hun drie kinderen worden geboren in Poppel.

4.7

Sophia Catharina van Eijken, geboren op woensdag 20 november 1872 in Poppel. Sophia Catharina is overleden op woensdag 14 januari 1903 in Hilvarenbeek, 30 jaar oud.

4.8 Adrianus van Eijken, geboren op maandag 10 mei 1875 in Poppel. Adrianus trouwde, 29 jaar oud, op maandag 14 november 1904 in Weelde met **Maria Cornelia van Gestel**.

4.6 Josephus van Eijken, geboren op woensdag 23 februari 1870 in Betekom. Josephus is overleden op vrijdag 13 juni 1947 in Hilvarenbeek, 77 jaar oud.

Josephus trouwde, 31 jaar oud, op dinsdag 28 januari 1902 in Hilvarenbeek met **Clasina de Bruijn**, geboren 9 februari 1879 te Hilvarenbeek. Clasina is overleden op woensdag 16 maart 1977 in Bladel.

Hun kinderen:

4.6.1 Ludovicus Johannes van Eijken, geboren op vrijdag 24 oktober 1902 in Hilvarenbeek. Ludovicus Johannes is overleden 19 mei 1990 in Hilvarenbeek, 87 jaar oud. Ludovicus Johannes trouwde 6 juli 1936 met **Johanna Naaijkens**, geboren 3 juli 1912 in Hilvarenbeek, overleden 20 augustus 2000. Het echtpaar kreeg negen kinderen: Clasina, Elisabeth, Josephus, Augustinus, Wilhelmina, Maria, Ludovicus, Antonius, Johanna.

4.6.2 Wilhelmina Johanna van Eijken, geboren op Hemelvaart donderdag 24 mei 1906 in Hilvarenbeek. Wilhelmina Johanna is overleden op vrijdag 12 februari 1999 in Hilvarenbeek, 92 jaar oud. Wilhelmina Johanna trouwde met **Henricus (Driek) Roberts**.

4.6.3 Antonius Johannes van Eijken, geboren op zondag 9 juni 1907 in Hilvarenbeek. Antonius Johannes trouwde met **Wilhelmina van Spreuwel**, geboren op maandag 2 april 1906 in Moergestel. Wilhelmina is overleden op vrijdag 14 maart 1986 in Hilvarenbeek, 79 jaar oud.

4.6.4 Maria Johanna van Eijken, geboren op donderdag 29 oktober 1908 in Hilvarenbeek. Maria Johanna is overleden op donderdag 12 juni 1997 in Tilburg, 88 jaar oud. Was kloosterzuster in onder meer Eindhoven en Tilburg. Wordt in 1967 genaturaliseerd.

4.6.5 Anna Maria van Eijken, geboren op dinsdag 26 september 1911 in Hilvarenbeek. Anna Maria is overleden op vrijdag 12 maart 1999 in Goirle, 87 jaar oud. Anna Maria trouwde, 25 jaar oud, in 1937 met **molenaar Pauwke van Rijswijk**, 29 jaar oud, geboren op zaterdag 27 april 1907 in Hilvarenbeek. Pauwke is overleden (reed op een landmijn) op zaterdag 22 maart 1945 in Goirle, 39 jaar oud. Zij trouwde daarna met Jo de Wilde.

4.6.6 Josephina Antonia van Eijken, geboren op dinsdag 22 juli 1913 in Hilvarenbeek. Josephina Antonia trouwde met **Johannes Josephus Bekkers**.

4.6.7 Clasina Wilhelmina van Eijken, geboren op Pinksterzondag 23 mei 1915 in Hilvarenbeek. Clasina Wilhelmina is overleden op zondag 21 juni 1998 in Eindhoven, 83 jaar oud. Clasina Wilhelmina trouwde met **Johannes Friessen**, geboren op maandag 4 maart 1907 in Gendringen. Johannes is overleden op maandag 14 februari 1977 in Eindhoven, 69 jaar oud.

4.6.8 Josephus van Eijken, geboren op vrijdag 31 augustus 1917 in Hilvarenbeek. Josephus is overleden op maandag 14 april 2003 in Tilburg, 85 jaar oud. Josephus trouwde met **Cornelia Maria Graafmans**.

4.6.9 Cornelia Louisa van Eijken, geboren op vrijdag 22 augustus 1919 in Hilvarenbeek. Cornelia Louisa is overleden op zondag 1 oktober 1989 in Hilvarenbeek, 70 jaar oud. Cornelia Louisa trouwde met **Johannes H.A. Dikmans**.

4.6.10 Berdina Regina van Eijken, geboren op zondag 24 juni 1923 in Hilvarenbeek. Berdina Regina is overleden op zaterdag 22 september 2007, 84 jaar oud. Berdina Regina trouwde met **Johannes Legius**, geboren in 1922. Johannes is overleden in 1992, 70 jaar oud.

Foto 1:

Het gezin van Sjef van Eijken en Clasina de Bruijn

Onder van links naar rechts:

Clasina van Eijken (13-05-1915), Josephus van Eijken (23-02-1870), Berdina van Eijken (24-06-1923), Cornelia van Eijken (22-08-1919), Clasina van Eijken-De Bruijn (09-02-1879) en Antonius van Eijken (09-06-1907)

Boven van links naar rechts:

Maria van Eijken (29-10-1908), Josephus van Eijken (21-08-1917), Wilhelmina van Eijken (24-05-1906), Ludovicus van Eijken (24-10-1902), Josephina van Eijken (22-07-1913) en Anna van Eijken (26-09-1911).

Foto 1:

Ludovicus van Eijcken en zijn vrouw Johanna Wuijts voor de pachtboerderij op Rovert die in 1929 afbrandde.

Foto 2:

De veiling werd aangekondigd in de Nieuwe Tilburgsche Courant

Foto 3:

De afgebrande boerderij werd opgebouwd tot landbouwschuur. Het karakteristieke deurtje met ronde toog is bewaard gebleven bij de opbouw. Bij deze schuur wil landgoedeigenaar Van Puijtenbroek enkele vakantieappartementen bouwen.

Foto 4:

Ludovicus van Eijken (1902-1990)

Het gezin van Sjef van Eijken en Clasina de Bruijn

Onder van links naar rechts: Clasina (1915), Josephus (1870), Berdina (1923), Cornelia (1919), Clasina van Eijken-De Bruijn (1879) en Antonius (1907)

Boven van links naar rechts: Maria (1908), Josephus (1917), Wilhelmina (1906), Ludovicus (1902), Josephina van Eijken (1913) en Anna (1911).